

زیبایی شناسی کلام زینب علیها السلام

انسیه خزعلی

دفتر نشر فرهنگ اسلامی

سر شناسه:	خزعلی، انسیه.
عنوان و پدیدآور:	زیبایی شناسی کلام زینب علیها السلام / انسیه خزعلی.
مشخصات نشر:	تهران: دفتر نشر فرهنگ اسلامی، ۱۳۸۵.
مشخصات ظاهری:	[۳۰] ص: ۱۹/۵×۹/۵ س.م.
شابک:	964-476-163-4
یادداشت:	لیبا
یادداشت:	کتابنامه ص. [۳۰]
موضوع:	زینب(س)، بنت علی(ع)، ۶۲ق. - خطبه‌ها.
موضوع:	واقعہ کربلا، ۶۱ق.
شناسه افزوده:	دفتر نشر فرهنگ اسلامی
رده‌بندی کنگره:	BP ۵۲/۲/۹خ
رده‌بندی دیویی:	۲۹۷/۹۷۴
شماره کتابخانه ملی:	۴۸۵-۳۱۰۳۹ م

دفتر مرکزی: پاسداران، خیابان شهید ناطق نوری، بوستان کتاب. تلفن: ۲۲۸۵۶۱۲۴

عنوان: زیبایی شناسی کلام زینب علیها السلام

نویسنده: انسیه خزعلی

چاپ اول: ۱۳۸۶

این کتاب در ۲۰۰۰ نسخه در چاپخانه دفتر نشر فرهنگ اسلامی لیتوگرافی، چاپ و صحافی شد.

همه حق چاپ محفوظ است.

شابک: ۹۶۴-۴۷۶-۱۶۳-۴

فروشگاهها و مراکز پخش:

فروشگاه فردوسی، میدان امام خمینی، خیابان فردوسی، نبش کوچه هنر. تلفن: ۲۲۱۱۶۲۸۸ - ۲۲۱۱۶۲۸۰

فروشگاه شماره یک: میدان انقلاب، بازارچه کتاب. تلفن: ۶۶۴۶۹۶۸۵

فروشگاه شماره دو: میدان انقلاب، خیابان ۱۶ آذر. تلفن: ۶۶۴۱۸۹۳۵

فروشگاه شماره سه: تهریز، تلفن: ۲۲۷۱۳۲۵۱ - فروشگاه شماره چهار: پاسداران. تلفن: ۲۲۸۵۵۷۲

فروشگاه شماره پنج: میدان ارک، جنب مسجد ارک. تلفن: ۲۲۹۲۷۲۱۲ - ۲۲۹۲۷۲۱۳

فروشگاه قم: خیابان ارم تلفن: ۷۷۳۸۱۵۰

فروشگاه مشهد: چهار راه شهدا، پشت باغ نادری، کوچه شهید خوراکیان، مجتمع گنجینه کتاب. تلفن: ۲ - ۲۲۱۸۸۷۱

فهرست

۱	مقدمه.....
۲	انعکاس کلام زینب علیها السلام
۴	۱- بلاغت موقف.....
۱۲	۲- بلاغت کلمه.....
۱۲	الف) براعت استهلال و حسن ختام.....
۱۳	ب) تشبیه و استعاره.....
۱۵	ج) اقتباس.....
۱۶	د) ایقاع موسیقی.....
۱۷	ه) قصه و تصویرگری.....
۱۸	و) سایر اسلوبهای بلاغی.....
۱۸	استفهام.....
۱۹	امر.....
۲۰	سجع، طباق و.....
۲۳	پی‌نوشتها.....
۲۵	منابع و مأخذ.....

مقدمه

همانگونه که خداوند تبارک و تعالی بعد از خلقت انسان به نعمت بیان اشاره نموده است^(۱) و پیامبر گرامی اسلام ﷺ به قدرت سحرآمیز سخن در روایت مشهور خویش اشاره می‌فرمایند^(۲) «إِنَّ مِنَ الْبَيَانِ لَسِحْرًا وَإِنَّ مِنَ الشَّعْرِ لِحِكْمَةً»؛ در مقاطع حساسی از تاریخ شاهد تأثیرگذاری عمیق این فن در نفوس و قلوب انسانها می‌باشیم به گونه‌ای که بسیاری از قدرتها و توانمندیهای ظاهری را تحت الشعاع قرار داده و توانسته است مسیر تاریخ را دگرگون سازد. از شگفت‌آورترین سخنانی که آثار آن به سرعت در میان مردم پدیدار گردید و موجب تغییرات اساسی در جامعه خویش شد و افکار را در قبال موضوعی بسیار مهم دگرگون ساخت، کلام بانویی بلیغ از خاندان رسالت است که در خطابه خویش رسالت جد بزرگوار و بلاغت پدر مظلومش را به نمایش گذارد و بینی ستمگران و مستکبران را چنان به خاک مالید که تا ابد موجب عبرت و درس‌آموزی خواهد بود.

آنچه پس از عاشورا اتفاق افتاد انقلاب بزرگی بود که جریان امور را عکس آنچه حکام شام و کوفه می پنداشتند به حرکت واداشت و سرنوشت کربلا را در جهت مخالف نقشه ستمگران رقم زد.

انعکاس کلام زینب علیها السلام

یکی از شگفت انگیزترین تدبیرهای امام حسین علیهما السلام در انقلاب بزرگش، همراه نمودن زینب و سایر زنان اهل بیت علیهم السلام بود. حضرت می دانست چه سختیها و مصائبی بر آنان در این سفر فرو خواهد آمد همانگونه که به نقش محوری آنان در تکمیل نهضت و روشنگریهای آنان در تبیین خونفشانیه و نشر اصول و اهداف نهضت واقف بود.

زنان اهل بیت علیهم السلام سکون و خمودی جامعه عصر اموی را در هم شکستند و هیبت حاکمان را فرو ریختند و باب جهاد و انقلاب را گشودند.^(۳)

دکتر احمد محمود صبحی در این زمینه می گوید: «حسین علیهما السلام نپذیرفت که بدون اهل بیتش راهی این پیکار شود، چرا که می خواست خاندانش از نزدیک شاهد اعمال غیردینی و غیرانسانی دشمنان باشند و اهدافش همراه خونش در کربلا بر زمین نماند و دشمنان نتوانند با انواع تهمت‌ها و با از بین بردن شاهد عادل صحنه، حرکت او را لوٹ نمایند.»^(۴)

همچنین عایشه بنت الشاطی بیان می کند: «زینب خواهر حسین لذت پیروزی را در کام ابن زیاد، یزید و بنی امیه تلخ نمود و قطراتی از سم کشنده را در جامهای شادی آنان فرو ریخت...»